

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-928

26.8.2026

Storebrand Forsikring AS

Reise/reisegods

Sannsynliggjort tyveri av bunad? – brudd på sikkerhetsforskrift om eiendeler i kjøretøy – fal. § 4-8.

Sikrede meldte om tyveri av bunaden sin til foretaket. Hun opplyste at hun hadde hentet bunaden med bil i en bunadsforretning, og så vært på handletur med en venninne og deretter stoppet hos venninnen for å bære varene inn fra bilen. Dagen etter oppdaget sikrede at bunaden ikke lå i bilen og mente den måtte ha blitt stjålet under stoppet hos venninnen dagen før. Foretaket avviste kravet med henvisning til at tyveri ikke fremsto mer sannsynlig enn at bunaden hadde blitt borte på andre måter, og at bunaden ikke hadde vært i sikredes besittelse. Foretaket påberopte videre brudd på sikkerhetsforskrift og mente det var grunnlag for full avkortning av erstatningen. Det ble i tillegg anført at bunaden ikke utgjorde reisegods, og at reiseforsikringen ikke gjaldt når tyveriet fant sted fra sikredes bil parkert på hennes bostedsadresse. Sikrede bestred at bunaden hadde ligget i bilen på bostedsadressen over natten, og viste til at tyveriet måtte ha funnet sted utenfor venninnens hus, blant annet fordi kameraovervåkingen av bilen på sikredes bostedsadresse ikke hadde fanget opp noe tyveri i løpet av natten. Nemnda kom til at sikrede hadde sannsynliggjort at tapet av bunaden skyldtes et dekningsmessig tyveri. Nemnda kom videre til at bunaden og skjorten ikke var omfattet av den aktuelle sikkerhetsforskriften, men at en avkortning på 100 % måtte aksepteres for sølv/smykkene.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tyveri av bunad.

Sikrede hadde reiseforsikring som ifølge pkt. B.4.1 omfattet:

Tyveri og ran av gjenstander som du har i din besittelse som beskrevet i § 321, 327 og 328 i straffeloven

Forsikringen inneholdt følgende sikkerhetsforskrift i B.4.5:

3. Viktige eiendeler som lommebøker, edelt metall, penger, ID-papirer, verdifulle smykker og klokker må ikke ligge igjen i kjøretøy eller rom/steder andre enn du og ditt nærmeste reisefølge har tilgang til. Ha dem på deg, eller låst inn i en safe

Sikrede meldte 17.5.25 inn krav om erstatning for tyveri av bunad med tilbehør, med oppgitt skadedato 16.5.25. Sikrede forklarte tyveriet slik:

jeg og min venninde var på brukt butikken lg handlet vin glass til hagefesten som skal være idag 17.05.2025! vi bærte opp is, kaker, glass og alt vi har handlet i [gateadresse], i bilen min hang bunaden.sølv og alt tilbehør i min bunadpose. idag når jeg står opp å skal hente den i bilen og ta den på meg for så å dra til selskapet, er IKKE bunadposen i bilen !!!! det eneste jeg kan tenke meg er at når vi bar opp utstyr fra bilen har noen tatt bunadposen min!

Sikrede utdypet forklaringen i melding av 5.6.25:

Alt er båret inn i bilen før jeg forlater [bostedsadresse], og skal kjøre inn til byen [...]. henter vennina mi i [gateadresse] å vi kjører innom butikker og brukt butikken. [...].

vi handler oss ferdig å skal bære inn alt som er handlet i leiligheten til venninden min, etter vi har gått opp og ned noen turer så er bilen tømt før kaker, reker, champagne, ekstra stoler osv.. kjører dæretter hjem [...] å dagen etter jeg står opp og ordner meg så ser jeg til min store skrekk at bunaden ikke er i bilen.. [...]. jeg kjører en skoda kodiaq 2019 modell så uansett om man glemmer å låse bilen så skal den låse seg selv etter kort tid. i ettertid har jeg snakket med politi, naboer, borettslag, lagt ut bilder å informasjon på internett, meldt den savnet og stjålet. Hele bunad posen var full av alt utstyr da jeg akkurat har fått finpusset alt av husfliden avd trondheim.

Foretaket avslo kravet og viste til at tyveri ikke var mer sannsynlig enn annen årsak, og at sikrede ikke hadde vist til en konkret hendelse. Det ble videre orientert om sikkerhetsforskrift nr. 3 og 5 i pkt. B.4.5 om oppbevaring av ting i bil om natten og om å etterlate viktige eiendeler i kjøretøy.

Sikrede klaget og viste til at inngangspartiet til hjemmet var kameraovervåket, og at bunaden derfor ikke var stjålet om natten mens bilen sto parkert hjemme hos sikrede.

Foretaket opprettholdt avslaget etter en ny vurdering og viste til at det ikke var dokumentert en konkret tyverihendelse, og at det heller ikke var tegn til innbrudd i bilen. Tidsrommet som gikk fra sikrede sist så bunaden til tyveri ble oppdaget tilsa at det ikke var mer sannsynlig med tyveri enn en annen årsak, som feilplassering eller forleggelse. Foretaket viste også igjen til sikkerhetsforskriftene i vilkår B.4.5, F.1.1 og forsikringsavtaleloven (fal.) § 4-8 og opprettholdt avkortning på 100 %. Foretaket anførte også at reiseforsikringen ikke gjaldt mens sikrede oppholdt seg på bostedsadressen, og at tyveri fra bilen på bostedsadressen følgelig ikke var omfattet av reiseforsikringen. Foretaket skrev at bunaden heller ikke ble ansett som reisegods under reisen 16.5.25.

Sikrede klaget og anførte at tyveriet skjedde på adressen til venninnen under stoppet 16.5.25.

Foretaket opprettholdt at det forelå brudd på sikkerhetsforskrift nr. 3 og nr. 5. Foretaket mente videre det var mer enn lite å legge sikrede til last. Sikrede kunne tatt med bunaden med sølvet inn og ikke latt det være igjen i bilen over natten. Avkortning på 100 % ble opprettholdt. Foretaket opprettholdt også standpunktet om at tyveri ikke var sannsynliggjort.

Saken ble så brakt inn for Finansklagenemnda 8.1.26.

Sikrede krever dekning for tyveri av bunaden og anfører at foretaket har lagt til grunn et for strengt beviskrav for tyveri. Sikrede har sannsynliggjort tyveri med mer enn 50 %. Det er ikke et krav at gjenstanden som er stjålet er med eller på sikrede, og bunaden var i sikredes besittelse selv om den lå i sikredes bil. Det er uansett ikke grunnlag for avkortning som følge av brudd på sikkerhetsforskrift, og slik avkortning kan i alle tilfelle ikke settes så høyt som 100 %.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det ikke er dokumentert et dekningsmessig tyveri fordi det ikke kan vises til en konkret hendelse. Det foreligger heller ikke en besittelseskrenkelse, slik tyveribegrepet forutsetter. Sikrede oppdaget at bunaden var borte på sin hjemmeadresse, og reiseforsikringen gjelder ikke når man oppholder seg på sin egen bostedsadresse. Dessuten er sikkerhetsforskrifter om å etterlate viktige eiendeler i kjøretøy og etterlate ting ubevoktet brutt. Sikrede er mer enn lite å legge til last, og erstatningen kan avkortes med 100 %.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for tap av bunad under reiseforsikringen.

Det følger av alminnelige bevisregler at sikrede har bevisbyrden for at hun har lidd et tap som er omfattet av forsikringen, altså i dette tilfellet at det har skjedd et tyveri, jf. FinKN 2019-475.

Bevistemaet er ifølge nemndspraksis at sikrede kan tidfeste tyveriet innenfor et rimelig tidsintervall og kan vise til en hendelse eller en anledning hvor tyveriet antagelig har funnet sted,

jf. bl.a. FinKN 2023-911, 2019-445, 2018-908, 2018-620 og 2015-096. Det er altså ikke nok med et mer eller mindre avgrenset tidsrom; sikrede må også kunne vise til en hendelse eller situasjon hvor tyveri fremstår som mer enn 50 % sannsynlig.

Sikredes reisegodsforsikring omfatter «personlig reisegods som [sikrede] har med for eget bruk under reise», jf. pkt. B.4.1. Bunaden ble brakt med til bunadsforretningen for tilpasning og ble derfor forutsetningsvis brukt av sikrede under den aktuelle reisen. Nemnda mener derfor den må regnes som reisegods.

Sikrede anfører at bunaden ble stjålet. Sikrede har forklart at hun kjørte hjemmefra med bunaden i bilen til bunadsforretningen. Sikrede forklarte i melding til foretaket 5.6.25 at sikrede og venninnen på vei tilbake fra forretningen kjørte innom flere ulike butikker og handlet og deretter stoppet på venninnens bosted før sikrede kjørte hjem. Ut fra sikredes forklaring i skademeldingen forstår nemnda det slik at sikrede sist observerte at bunaden hang i bilen da de stoppet hos venninnen.

Sikrede har videre forklart at hun kjørte direkte hjem etter stoppet hos venninnen. Hun sjekket ikke bilen før morgenen etter og oppdaget da at bunaden ikke lenger lå i bilen. Bilen sto parkert i sikredes carport på hennes bostedsadresse. Tidsintervallet fra sikrede sist observerte bunaden og frem til hun oppdaget at den var borte var dermed i overkant av 12 timer.

Carporten hvor sikredes bil sto parkert over natten var etter det opplyste overvåket. Sikrede har forsøkt å innhente opptak, men har ikke lyktes ettersom systemet ikke lagrer opptak med mindre en hendelse utløser lagring. Nemnda forstår dette slik at kameraet ikke har fanget opp noen bevegelse rundt bilen. Sikrede har videre forklart at bilen låser seg selv, og det er ikke observert tegn til innbrudd i bilen. Ut fra disse forholdene fremstår det derfor som mindre sannsynlig at et eventuelt tyveri skjedde hjemme hos sikrede.

Sikrede anfører at tyveriet fant sted da de bar opp posene fra butikken til venninnen. Nemnda legger som nevnt til grunn at sikrede observerte bunaden i bilen før de begynte å bære. Det er ikke tegn til innbrudd, og sikrede har akseptert at bilen ikke ble låst mellom hver bærerunde. Sikrede kjørte deretter hjem. Foretaket viser til at bunadsposen kunne bli feilplassert e.l. i forbindelse med bæring av posene. En bunadspose er omfangsrik og tung, og kan vanskelig forveksles med en bærepos. Det er også vanskelig å se at sikrede skulle ta den ut av bilen uten å være oppmerksom på dette. Slik saken er forklart av sikrede, mener nemnda det fremstår som mer sannsynlig at posen ble stjålet fra ulåst bil mens sikrede bar handleposer opp til venninnen enn at den ble stjålet under parkering på sikredes hjemsted eller forvekslet/forlatt i forbindelse med bæring av handleposer.

Foretaket har anført at besittelseskrevet for tyveri ikke er oppfylt. Nemnda viser til FinKN 2014-266, hvor nemnda uttalte:

‘Besittelse’ betyr at man har en gjenstand i sin varetekt samtidig som man faktisk har rådighet over den. Skal dette utgangspunkt forlates, må det foreligge spesielle omstendigheter som tilsier at eieren fortsatt har en slik kontroll over gjenstanden at den likevel må sies å være i eierens besittelse. Det vil kunne være tilfelle hvor gjenstanden er gjenglemt på et sted hvor ingen andre har adgang, eller den personkrets som har adgang er så begrenset at gjenstanden ikke kan sies å være besittelsesløs. Teorien viser til situasjonen hvor gjenstanden er gjenglemt hjemme hos venner, jf. Andenes, Formuesforbrytelser s. 13.

Nemnda mener sikrede har sannsynliggjort at tyveriet skjedde fra hennes egen bil. Bunadsposen kan da vanskelig anses som «besittelsesløs». Sikrede hadde fortsatt såpass kontroll over bunadsposen at hun må anses å ha hatt rådighet over den.

Nemnda finner etter dette at det foreligger et dekningsmessig tyveri, jf. pkt. B.4.1 nr. 1.

Foretaket anfører at det kan avkorte med 100 % i erstatningen som følge av brudd på sikkerhetsforskrift i reiseforsikringen, jf. fal. § 4-8.

Den aktuelle forsikringen har følgende sikkerhetsforskrift:

3. Viktige eiendeler som lommebøker, edelt metall, penger, ID-papirer, verdifulle smykker og klokker må ikke ligge igjen i kjøretøy eller rom/steder andre enn du og ditt nærmeste reisefølge har tilgang til. Ha dem på deg, eller låst inn i en safe

Etter det opplyste ble bunadsposen, med bunad, bunadsskjorte, søljer og andre smykker, etterlatt i bilen mens sikrede og venninnen bar varer fra bilen til venninnens hus.

Sikkerhetsforskriften gjelder «viktige eiendeler» som bl.a. «edelt metall» og smykker. Bunadssmykkene går klart inn under dette. En bunad kan vanskelig defineres som en «viktig eiendel» sammenlignet med de gjenstandene som er nevnt. En safe er normalt heller ikke stor nok for en bunad. Nemnda mener derfor selve bunaden og skjorten ikke rammes av sikkerhetsforskriften, men at sølv og smykker omfattes. For sølv/smykker er derfor forskriften objektivt sett brutt, jf. fal. § 4-8 første punktum.

Det legges videre til grunn at det foreligger årsakssammenheng mellom bruddet på sikkerhetsforskriften og tyveriet, jf. fal. § 4-8 annet punktum. Etter ordlyden har sikrede bevisbyrden for manglende årsakssammenheng, og slike bevis er ikke fremlagt.

Spørsmålet blir dermed om sikrede var mer enn «lite å legge til last» for bruddet, jf. fal. § 4-8 andre punktum. Det dreier seg om brudd på en skriftlig handlenorm i en kontrakt sikrede har inngått, og normen har som formål å unngå risiko for skade. Utgangspunktet er at et slikt brudd må regnes som uaktsomt. Samtidig er sikrede beskyttet mot mer unnskyldelige forsømmelser, jf. Bull/Wilhelmsen, Forsikringsrett 2024 s. 405.

Bilen ble ut fra sikredes forklaring stanset på et offentlig sted. Risikoen for tyveri på offentlig sted anses generelt som høy, jf. bl.a. FinKN 2014-170. En bunadspose er også relativt stor, og i den grad den var synlig utenfra øker risikoen for tyveri ytterligere, jf. FinKN 2021-529. Når sølvet var plassert inne i posen, var det derfor en markert risiko for tyveri av sølvet.

Sikrede kunne enkelt fjernet smykkene fra bunadsposen og lagt de i vesken mens hun bar. Det hadde også vært enkelt å låse bilen mellom hver bærerunde. Sikrede har forklart at bilen normalt låser seg selv når bildøren lukkes, men dette kan ta tid og gir ingen god sikkerhet mot tyveri av synlige gjenstander mens bilen er åpen. Nemnda mener derfor sikrede er mer enn lite å laste for å etterlate sølvet i bilen.

Avkortning kan da finne sted under hensyn til arten av den aktuelle forskriften, skyldgraden, hendelsesforløpet og forholdene for øvrig, jf. fal. § 4-8 siste punktum. Sikkerhetsforskriften er viktig for å redusere risikoen for tyveri fra bil, og sikrede hadde et enkelt handlingsalternativ. Avkortning ved brudd på sikkerhetsforskrifter for verdisaker i form av penger og smykker har normalt ligger på 100 % avkortning, jf. FinKN 2024-1083, 2021-529 og 2021-296. Nemnda mener derfor avkortning på 100 % må aksepteres for sølvet/smykkene.

Foretaket er etter dette ansvarlig for tyveri av bunad og skjorte, men ikke for sølv og smykker.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).